

חולירע!

(המשך ממעוד 25)

כאה לפתע להגן על המיועט הערבי מפני השמצה? האם ממשלה אשכנזית זו, שיש בה שני ספרדים-מטעם, נרתמת לפתע למלחמה בהשמצה העדתית?

אילו רצתה בכך, לא היה צורך להסתיר סעיף כזה בחוק-העבודה. אפשר היה לחוקק חוק המטיל עונשים כבדים על הסתה גזענית, לאומנית, דתית ועדתית. חוק כזה היה מתקבל ברצון על ידי הציבור. יתר על כן: שבועון מסויים דרש מזה שנים לחוקק חוק זה. אותו שבועון אשר חוקלשון-הרע בא לחסלו.

לשם מה, אם כן, נועד סעיף 4 של חוק זה? פשוט מאד: הוא בא להרחיב את היריעה עד כדי כך, שכל פורסום ביקורת, גם כשאינו מכוון נגד אדם מסויים או תאגיד מסויים, יהפוך לעבירה פלילית — ואפשר יהיה לשלוח עבירו לבית-הסוהר את המו"ל, העורך, ראשי-המערכת, עורכי-המדור, עורכי-הכתוב, הכתב, המודיע, המדפיס, המפיץ, הקיסקאי ומהלקיהעתינים.

לא המתיים יהללו יה

דבר מצלצל כבדיחה תפלה: אבל במלחמת-הקודש נגד חופש-העתונות, דיתה שלישיית אשכול-יוסף-איזנא מוכנה לגייס אפילו את המתים.

זהו חידוש עזומי. אפשר לומר: חידוש קוסמי.

כלל נקוט הוא בכל מקום בעולם: מת אינו יכול להיעלב. זהו כלל חיוני. כי בלעדיו, לא יתכן כלל כתיבת-היסטוריה. ואכן, אחרי מאבק שנמשך מאות בשנים, והורוע משפטים מפורסמים, קבע גם החוק הבריטי החמור כי המת אינו יכול להיעלב. מותר למתוח עליו כל ביקורת שהיא, כל עוד לא נעשה הדבר כדי לפגוע בקרוביו שגשארו בחיים — ובמיקרה זה יכולים הקרובים לתבוע נזיקים עבור הנזק שנגרם להם (ולא למת).

עתה בא חוק אשכול-יוסף ואומר: "לשון הרע על אדם שפורסמה אחרי מותו, דינה כדין לשון הרע על אדם חי, ורואים כנפגעים את בן-דוגו של המת, ילדו, הורהו, אחיו ואחותו."

אסור עתה למתוח ביקורת על מסגרי אנשי ניל"י לירי התליין התורכי, על רוצחי דהיהאן, על וייצמן ועל הדוד מויזן.

כאן לא מדובר על הנזק שנגרם לאשתו של וייצמן, או לבנו של הלורד מויזן, כי לא ניתנת להם רק הזכות לתבוע פיצויים עבור פגיעה במת. הרשות מסורה בידיהם להגיש קובלנה פלילית, להביא את ההיסטוריון לבית-הסוהר.

ראגה זו לשמם הטוב של המתים יכולה היתה לנגוע ללב, לולא היתה חבויה בה כוונה הנוגעת דווקא לחיים. והיא: להרחיב עד כמה שאפשר, בדרך סבירה או בלתי-סבירה, את מעגל האנשים המזומנים לשחק את עבודת העתונים.

כל דיכפין יגיש משפט

א חרי שהחוק נתן כמעט בידי כל אדם — חי או מת — עילה להגיש משפט נגד כל עתונאי, הוא פותח בפניו לרחחה את שערי בית-המשפט וקורא לעומתו: ברוך הבא. זהו המוקש הבא, המחובר למוקשים הקודמים.

אדם נדרס למות. הוא השאיר אחריו אלמנה וששה ילדים. זה מעשה שבכל יום, כמעט מה קורה הלאה?

המשפחה מחכה לכך שהיועץ המשפטי יגיש משפט פלילי נגד האשם. אם הורשע הנהג הדורסן בדין הפלילי, מגישה המשפחה משפט אורחי על נזיקים. שם היא צריכה להוכיח מחדש שהנהג אמנם אשם. בינתיים עוברות, בדרך-כלל, שלוש-ארבע שנים, עד שהמשפט האורחי מסתיים סופית בעירעור. בינתיים סובלת המשפחה חרפת-רעב.

זהו מיקרה תדיר מאד בישראל. כל אדם מכיר כדוגמתו. אך לא על מיקרה זה נכמרו רחמיו הדתיים של משה אונא, ורחמיו החילוניים של רוב יוסף, מגינו המדופלם של האזרח הנפגע. עד היום לא נודע שנקטו אי-פעם באיזו יוזמה שהיא לחיסול שערוריה זו, הזועקת לשמיים.

אך אם נפגע אדם (לדעתו) מעתונאי, אין הוא צריך לעבור את דרגי-היסורים של האלמנה והיתומים. לרגלו נפרש שטיח אדום, והוא ממש נוחף לתוך בית-המשפט. לשם כך בא הסעיף 24, הקובע כי אם הורשע עתונאי בדין פלילי בעון לשון-הרע, אין צורך להוכיח את אשמתו במשפט אורחי על פיצויים. בית-המשפט מוזמן להסתמך על ההרשעה הפלילית. במשפט האורחי לא יהיה עוד צורך אלא להתדיין על גובה הפיצויים עצמם.

זכות זו אינה ניתנת לאלמנות וליתומים, שאביהם נקטל. היא ניתנת לאדם שנמתחה עליו ביקורת בעתון, גם כשהביקורת הוכחה כאמת. האין זה מוזר?

הדבר עצמו, הוא, כמוכר, בבחינת נוהל שהדעת המשפטנית אינה סובלתו. כי משפט פלילי שונה בתכלית השינוי ממשפט אורחי. הפרוצדורה שונה. אפילו הצדדים שונים — כי במשפט הפלילי יכול להופיע כתובע היועץ המשפטי של הממשלה, ואילו במשפט האורחי מופיע הנפגע עצמו כתובע.

מדוע, אם כן, בא סעיף זה, שכל משפטן מתקומם נגדו אוטומטית? הוא בא להגיד לכל אדם:

לך תגיש משפט נגד העתונאי. אין לך מה להפסיד. אתה יכול רק להרויח.

אל תגיש משפט אורחי, העולה בכסף. בקש מן היועץ המשפטי להגיש משפט פלילי. אם פורסם מאמר-הביקורת בשבועון מסויים, יגיש היועץ המשפטי משפט פלילי נגדו. זה לא עולה לך שום כסף.

אם פורסם המאמר בעתון שהשלטון רוצה ביקרו — למשל במערב, המשרת את המערך, או בהארץ, אם רפי"י תגיע מחר לשלטון — לא יגיש היועץ המשפטי את המשפט. אך אל תתיאש. אתה יכול להגיש משפט פלילי בעצמך. גם זה לא עולה לך כמעט שום כסף. אם תפסיד במשפט הפלילי — לא הפסדת כלום. אך אם תזכה במשפט — אתה יכול להתעשר. רק אז תשקיע את מאות או אלפי ה"ל" הדרושות להגשת משפט-פיצויים, וזוהי השקעה בטוחה לגמרי. כי מובטח לך מראש שתקבל את הפיצויים שלך, על סמך פסקי הדין שהוצא במשפט הפלילי.

בקיצור: בואו, יהודים, תגישו משפטים נגד העתונאים, ימח שמם!

מסך 59 ס"מ
דגם 7503

240

והקלטם בניתך!
ה'תרה ב 24
תשלומים חדשיים

מסך 59 ס"מ
דגם 7502

370

והקלטם בניתך!
ה'תרה ב 24
תשלומים חדשיים

מסך 59 ס"מ
דגם 2501

420

והקלטם בניתך!
ה'תרה ב 24
תשלומים חדשיים

Made in England   תוצרת אנגליה

Pilot

פרסום אטלינגר

חולי בשניים!

אבל...
מיזן פלואור

החדיש של "יצהר"*

ממ פלואור מכילה פלואוריד, החומר המיוחד שנתגלה בארה"ב ואשר הוכיח את עצמו בסיוע למניעת רקבון השיניים.

ממ פלואור, משחת השיניים החדישה של "יצהר", מגינה על השיניים בפני רקבון ושומרת על בריאותן.

* יצרני סולידוקס, משחת השיניים הידועה.

זה נהנה יצהר